

Napkin

Visuel formidling som støtte for faglig forståelse

Hvad er Napkin?

Napkin er et webbaseret værktøj, der kan omsætte tekst til visuelle fremstillinger. Det kan f.eks. være diagrammer, flowcharts, modeller, procesoversigter eller enkle infografikker. Man skriver eller indsætter en tekst, hvorefter Napkin foreslår forskellige måder, indholdet kan visualiseres på. Forslagene kan efterfølgende redigeres, tilpasses og eksporteres, så de kan bruges i præsentationer, undervisningsmaterialer, opgaver eller digitale læringsrum. Napkin er tilgængeligt via <https://www.napkin.ai> hvor man kan oprette en gratis bruger eller en betalt bruger, hvis brugsbehov er stort.

Værktøjet kræver ikke særlige designkompetencer. Det betyder dog ikke, at den faglige og didaktiske vurdering bliver mindre vigtig. Tværtimod bliver det centralt at tage stilling til, hvad der faktisk skal visualiseres, hvorfor det skal visualiseres, og hvordan visualiseringen kan støtte forståelse, dialog eller refleksion.

Hvorfor kan Napkin være relevant i undervisning?

I en didaktisk sammenhæng er Napkin interessant, fordi værktøjet placerer sig mellem tekst, tænkning og visuel formidling. Det kan bruges til hurtigt at skabe visuelle repræsentationer af fagligt indhold, men dets egentlige potentiale ligger ikke kun i selve produktet. Potentialet ligger især i den proces, hvor underviser eller studerende må udvælge, strukturere og formulere et indhold, så det kan omsættes til en meningsfuld visuel fremstilling.

For underviseren kan Napkin fungere som et produktionsredskab. Det kan bruges til hurtigt at fremstille visuelle overblik over teorier, begreber, processer, undervisningsforløb eller arbejdsgange. I stedet for at begynde med tomme slides eller manuelle diagrammer i PowerPoint kan man lade værktøjet generere et første udkast, som derefter bearbejdes didaktisk og æstetisk.

For de studerende kan Napkin bruges som en aktiverende læringsaktivitet. Når studerende skal omsætte en tekst, en teori eller et fagligt problem til en visuel model, bliver de nødt til at overveje, hvad der er centralt, hvilke relationer der findes mellem elementerne, og hvordan indholdet bedst kan kommunikeres til andre. Aktiviteten kan dermed understøtte både analytisk bearbejdning, kreativ produktion og faglig formidling.

Napkin kan også anvendes som kommunikationsredskab i forbindelse med præsentationer, projekter, portfolioarbejde eller skriftlige opgaver, hvor en visuel fremstilling kan gøre komplekse sammenhænge mere tilgængelige. Det er dog afgørende, at visualiseringen ikke blot bliver pynt, men fungerer som en faglig repræsentation, der hjælper modtageren med at forstå noget bestemt.

Muligheder og begrænsninger

En af styrkerne ved Napkin er den nemme tilgang og start. Man kan hurtigt komme i gang, og det kræver hverken installation, grafisk erfaring eller omfattende teknisk kunnen at lave små billeder og modeller. Det gør værktøjet velegnet i undervisningssammenhænge, hvor fokus bør være på det faglige indhold og ikke på at lære et komplekst designprogram.

En anden styrke er muligheden for hurtig iteration og eksperimenter med forskellige udtryk. Man kan ændre teksten, præcisere sin instruktion og generere nye forslag flere gange. Det kan understøtte en undersøgende arbejdsform, hvor man kan afprøve forskellige måder at repræsentere tekst på. På den måde kan værktøjet bidrage til refleksion over forholdet mellem sprog, struktur og visuel form.

Samtidig har Napkin klare begrænsninger. Kvaliteten af det visuelle output afhænger i høj grad af kvaliteten af inputteksten. Hvis teksten er uklar, upræcis eller for omfattende, bliver visualiseringen ofte tilsvarende uklar. Værktøjet kan derfor ikke erstatte den faglige vurdering. Det kan heller ikke uden videre afgøre, hvad der indholdsmæssigt er væsentligt.

Derudover er der begrænset kontrol over layout og detaljer sammenlignet med mere specialiserede designværktøjer. Napkin er bedst som et hurtigt visualiserings- og idéudviklingsredskab, ikke nødvendigvis som et værktøj til færdiggørelse af mere avancerede grafiske produkter.

Der er også en didaktisk risiko for, at visualiseringen bliver et mål i sig selv. En flot model er ikke nødvendigvis en god model. Derfor bør brugen af Napkin rammesættes med tydelige kriterier: Hvad skal visualiseringen vise? Hvem er modtageren? Hvilke faglige sammenhænge skal træde frem? Og hvordan kan man vurdere, om visualiseringen faktisk styrker forståelsen?

Før du går i gang: kort tekst eller længere tekst?

Napkin fungerer ofte bedst, når inputteksten er kort, præcis og nogenlunde struktureret. Det gælder især, hvis målet er at fremstille en enkel proces, en model, en sammenligning eller et begrebsligt overblik. En kort tekst giver værktøjet tydeligere signaler om, hvad der skal visualiseres, og hvordan elementerne hænger sammen.

Det betyder dog ikke, at man kun kan arbejde med korte tekster. Man kan også tage afsæt i en længere tekst, for eksempel en fagtekst, et afsnit fra en rapport, en undervisningsbeskrivelse, en teoriintroduktion eller et oplæg til gruppearbejde. Her ændrer aktiviteten dog karakter. Når man arbejder med en kort og præcist formuleret tekst, er målet ofte at få en relativt direkte visualisering af et allerede struktureret

indhold. Når man arbejder med en længere tekst, bliver den vigtigste del af processen derimod at udvælge, reducere og omstrukturere indholdet.

Det kan være en væsentlig læringsaktivitet i sig selv. Studerende kan for eksempel få til opgave først at læse en længere tekst, derefter identificere centrale begreber, argumenter, faser eller relationer og til sidst bruge Napkin til at visualisere deres forståelse. På den måde bliver værktøjet ikke blot et produktionsredskab, men en støtte for faglig bearbejdning. Det kan synliggøre, hvad de studerende opfatter som væsentligt, hvordan de forstår sammenhænge i teksten, og hvilke elementer de vælger at fremhæve eller udelade.

Fordelen ved at bruge længere tekster er, at aktiviteten kan styrke analytisk læsning, faglig prioritering og metarefleksion. De studerende må tage stilling til, hvad der er hovedpointe, underpointer, eksempler og relationer. Det kan støtte arbejdet med dybdeforståelse og gøre tekstens struktur mere synlig. Det kan også danne grundlag for dialog, fordi forskellige studerende eller grupper ofte vil visualisere den samme tekst på forskellige måder.

Ulempen er, at længere tekster kan give mindre præcise og mere uforudsigelige resultater. Hvis man indsætter en lang tekst direkte uden forudgående bearbejdning, kan visualiseringen blive overfladisk, rodet eller misvisende. Værktøjet kan komme til at udvælge elementer, som ikke nødvendigvis er de mest fagligt centrale, eller reducere komplekse argumenter til simple kategorier. Der kan derfor opstå et misforhold mellem tekstens kompleksitet og den visuelle forms enkelhed.

Didaktisk tommelfingerregel

Brug gerne længere tekster, men lad ikke værktøjet stå alene med udvælgelsen. Den didaktiske gevinst ligger netop i arbejdet med at transformere en længere tekst til et klart, begrundet og visuelt udtryk.

Sådan kommer du i gang

1. Forbered indholdet

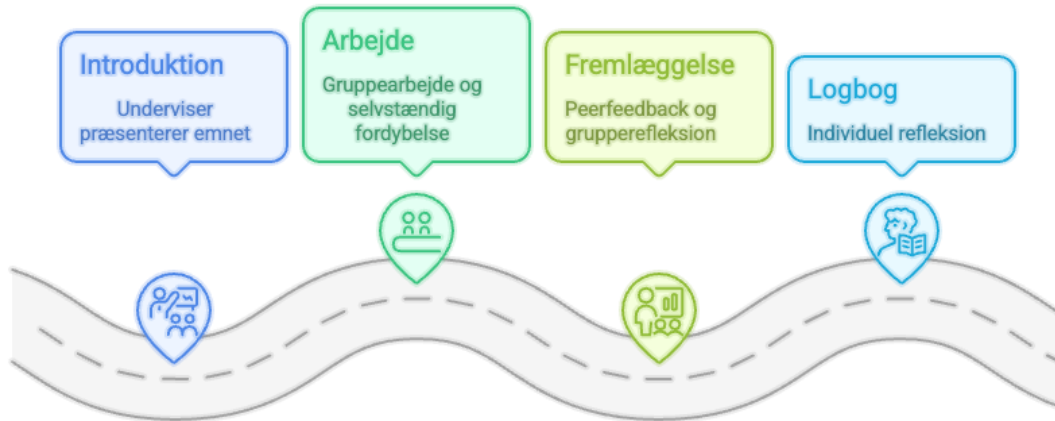
Begynd med at formulere det indhold, du vil have visualiseret. Det er en fordel at skrive kort, præcist og struktureret. Napkin fungerer bedst, når teksten allerede rummer en vis faglig orden.

Du kan for eksempel indlede med en tydelig instruktion:

Lav et flowchart over denne læringsproces:

1. *Introduktion - Emnepræsentation fra underviser*
2. *Arbejde - Gruppearbejde og selvstændig fordybelse*
3. *Fremlæggelse - Peerfeedback og gruppe-refleksion*
4. *Logbog - Individuel refleksion*

Det er ikke nødvendigt at skrive langt. Ofte er det bedre at begynde med en kort, klar tekst og derefter justere, når man ser det første forslag.

Et godt input kan for eksempel indeholde en kort beskrivelse af emnet, de vigtigste begreber, faser eller elementer, en angivelse af relationer mellem elementerne og en instruktion om ønsket format, for eksempel flowchart, model, procesdiagram eller sammenlignende oversigt.

Hvis du tager afsæt i en længere tekst, kan det være en fordel at arbejde i to trin. Først udvælges de centrale pointer, begreber eller relationer. Derefter omskrives de til et kortere og mere struktureret input, som Napkin kan visualisere. På den måde bliver arbejdet med inputteksten en del af den faglige bearbejdning og ikke blot en teknisk forberedelse.

Jo mere præcist indholdet er formuleret, desto større er sandsynligheden for, at visualiseringen bliver fagligt anvendelig.

2. Åbn Napkin

Gå til napkin. i din browser. Opret en konto, eller log ind, hvis du allerede har en. Vær opmærksom på, at funktioner og knapnavne kan ændre sig over tid, men grundprincippet er det samme: Man opretter et nyt projekt og indsætter den tekst, der skal visualiseres.

3. Opret et nyt projekt

Vælg en ny Napkin eller et nyt projekt. Typisk vil der være en mulighed for at begynde med egen tekst frem for en skabelon. Det er ofte den mest relevante indgang i en undervisningssammenhæng, fordi man her tager afsæt i det konkrete faglige indhold.

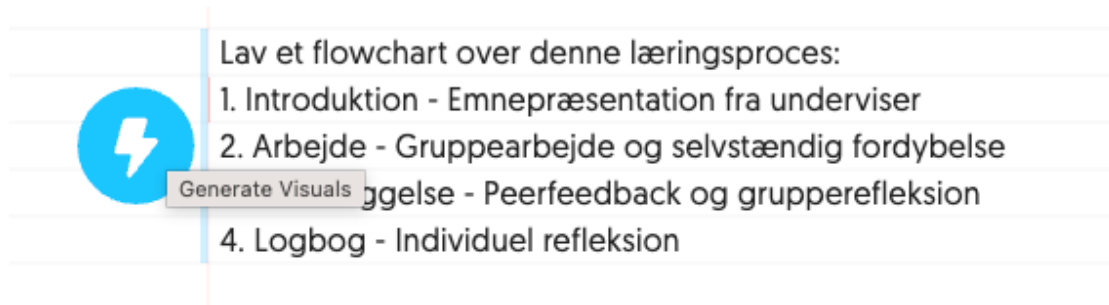
4. Indsæt teksten

Kopier din forberedte tekst ind i på siden i Napkin. Kontrollér, at teksten er kommet korrekt med, og at strukturen er tydelig. Det kan være en fordel at bruge korte afsnit, punktopstilling eller nummererede trin, hvis du arbejder med processer eller modeller.

Hvis teksten er lang, bør du overveje, om den skal indsættes i sin fulde længde, eller om den først skal kondenseres. Begge dele kan være relevante, men de tjener forskellige formål. Den fulde tekst kan være nyttig, hvis du vil undersøge, hvordan værktøjet selv foreslår en struktur. En kondenseret tekst er ofte bedre, hvis målet er en mere præcis og fagligt styret visualisering.

5. Generér visuelle forslag

Når teksten er indsat, kan du bede Napkin om at generere visuelle forslag. Før musen hen over din tekst og tryk på det blå lyn som fremkommer.

Værktøjet vil typisk præsentere flere mulige visualiseringer. Se dem ikke som færdige produkter, men som udkast, der skal vurderes og bearbejdes.

Hvis resultatet ikke rammer formålet, kan du justere inputteksten. Du kan for eksempel præcisere:

- Lav et flowchart.
- Lav en model med tre niveauer.
- Lav en sammenligning mellem to positioner.
- Vis relationen mellem begreberne.
- Lav en proces fra start til slut.

Denne iterative proces er didaktisk interessant, fordi den synliggør, hvordan små ændringer i formulering og struktur kan ændre den måde, indholdet bliver repræsenteret på.

6. Vælg og tilpas visualiseringen

Vælg det forslag, der bedst understøtter dit faglige formål. Herefter kan du redigere teksten i figuren, ændre farver, flytte elementer og justere layoutet.

I denne fase bør man stille nogle enkle vurderings spørgsmål:

- Er de vigtigste faglige pointer tydelige?
- Er relationerne mellem elementerne korrekte?
- Er visualiseringen overskuelig for målgruppen?
- Understøtter formen det indhold, der skal formidles?
- Er der noget, som bliver forenklet på en problematisk måde?

Det sidste spørgsmål er vigtigt. Enhver visualisering indebærer en reduktion af kompleksitet. Det kan være en styrke, hvis det skaber overblik, men det kan også være en begrænsning, hvis væsentlige nuancer forsvinder.

7. Eksportér og anvend

Når visualiseringen er færdigbearbejdet, kan den eksporteres eller deles. Ofte vil PNG være velegnet til præsentationer, undervisningsmaterialer og dokumenter, men du kan også eksportere i andre formater. Bemærk at der i gratis-versionen af Napkin er begrænsning for hvor mange gange enkelte formater kan benyttes.

Eksempler på didaktisk anvendelse

Napkin kan bruges på flere måder afhængigt af fag, niveau og formål.

En underviser kan fx anvende værktøjet til at fremstille en oversigt over et undervisningsforløb, en teori eller en arbejdsproces. Her fungerer visualiseringen som stilladsering og kan hjælpe de studerende med at orientere sig i et fagligt landskab.

Studerende kan bruge værktøjet til at bearbejde en fagtekst. De kan for eksempel blive bedt om at udvælge de vigtigste begreber fra en tekst og omsætte dem til en model. Efterfølgende kan de sammenligne deres visualiseringer og diskutere, hvorfor de har prioriteret forskelligt.

Værktøjet kan også bruges i forbindelse med fremlæggelser eller en tekst som denne, hvor visualiseringer kan støtte læsning eller give liv til tekst eller præsentation, så faglige pointer bliver tydelige for en modtager.

Endelig kan værktøjet bruges som afsæt for kritisk refleksion over generativ teknologi. Man kan lade studerende undersøge, hvad værktøjet fremhæver, hvad det udelader, og hvordan det ændrer forståelsen af et indhold, når teksten omsættes til en bestemt visuel form.

Overvej dog altid, hvordan visualiseringen skal indgå i undervisningen. Skal den bruges som lærerens forklaring? Som fælles samtalegrundlag? Som studerendes produkt? Som del af en opgave? Eller som afsæt for feedback og revision?

Husk også her...

Napkin bør forstås som et redskab, ikke som en genvej til forståelse. Den pædagogiske værdi opstår ikke automatisk, fordi der genereres en flot visualisering. Værdien opstår i arbejdet med at udvælge, strukturere, fortolke og diskutere det faglige indhold.

Derfor er det ofte arbejdet før og efter generering, der er mest interessant didaktisk. Før genereringen skal indholdet præciseres. Efter genereringen skal visualiseringen vurderes, redigeres og begrundes.

Napkin kan dermed understøtte både individuel refleksion, kollaborativ bearbejdning og visuel formidling. Men som med alt andet - værktøjet kræver en tydelig didaktisk ramme, hvis det skal bidrage til læring frem for blot at producere hurtige og pæne figurer.

